

**SETEMBRO 2024
MAIO 2025**

**SEMINARIOS
HISTAGRA**

histagra@usc.es

**CISPAC
Edificio Fontán.
Cidade da Cultura de Galicia
Santiago de Compostela
881971010 Ext. 101**

Financiado con:

O Grupo de Investigación HISTAGRA (Historia Agraria e Política de Galicia. Séculos XIX e XX) presenta o resumo de Seminarios de Investigación do curso 2022-2023.

Os Seminarios de HISTAGRA son un punto de encontro para o debate colectivo entre estudantes, investigadores, especialistas, e en xeral, todas aquelas persoas interesadas nas liñas de investigación do noso Grupo e do traballo dos investigadores/as que convidamos a presentar proxectos en curso e novos resultados de investigación.

Para saber máis: <https://histagra.usc.es/es/novas/984/ciclos-de-conferencias-histagra-2023-2024-pasados-incomodos-y-seminarios-de-investigacion>

RELATORXS

 <p>CONFERENCIA ENRIC TELLO ARAGAY</p> <p>Metodoloxía da investigación en historia social e económica</p> <p>Facultade de Xeografía e Historia</p> <p>Luns 30 de setembro de 2024. 10:30 h. Aula Mestrado Historia Contemporánea</p> <p>GRUPO HISTAGRA 2024-2025</p> <p><small>Proxecto de Investigación: As dúas vías de cambio e desenvolvemento agrario do século XIX. Plurilingüismo de sectores non merores orgánico e tecnolóxico da revolución verde. A Agricultura 0004000. 1850-2000 (ECOPASADOFUTURO). Financiado pola Ministerio de Cultura e Innovación e a Aencia Estatal de Investigación (MCIN-AEI/10.13035/501100011033) e polo Fondo Social Europeo+. PID2020-112088GB-I00.</small></p>	<p>Relator: Enric Tello</p> <p>Título: Metodoloxía da investigación en historia social e económica</p> <p>Día: 30/09/2024</p> <p>Hora: 10:30 h</p> <p>Lugar: Facultade de Xeografía e Historia</p>	<p>Reseña biográfica</p> <p>Enric Tello é doutor en Xeografía e Historia pola UB e catedrático de Historia e Institucións Económicas da mesma universidade. Membro de Ecologistes en Acció de Cataluña, os seus campos de investigación son a historia económica, o desenvolvemento sostible, o metabolismo social e os cambios de uso do chan, así como os aspectos metodolóxicos da historia económica e ambiental.</p>
--	---	--

Financiado con:

 <p>CONFERENCIA ÁNGEL SANJUAN RUIZ</p> <p>Do crecemento sucio franquista á recente mitigación recesiva. Trayectorias históricas nas emisións de CO2 industriais, 1960-2021</p> <p>Facultade de Xeografía e Historia</p> <p>Mércores 16 de outubro de 2024, 19:00 h. Aula 13</p> <p>GRUPO HISTAGRA 2024-2025</p> 	<p>Relator: Ángel Sanjuan Ruiz</p> <p>Título: Del crecimiento sucio franquista a la reciente mitigación recesiva. Trayectorias históricas en las emisiones de CO2 industriales, 1960-2021</p> <p>Día: 16/10/2024</p> <p>Hora: 19 h.</p> <p>Lugar: Aula 13. Fac. de Xeografía e Historia</p>	<p>Reseña biográfica</p> <p>Investigador na Universidade Pablo de Olavide de Sevilla, dentro do Grupo de Investigación Laboratorio de Historia de los Agroecosistemas. Ten colaborado con especialistas en historia agraria e agroecoloxía como Manuel González de Molina e Juan Infante, e con Juan Antonio Rubio e Josean Garrués historiadores industriais, entre outros. Algún dos seus traballos son “Las bases materiales del desarrollo económico en España (1860-2016). Un estudio desde el metabolismo social” (2021) ou o máis recente (2024), “Transición energética y emisiones de CO2 en la industria española entre 1959 y 2007 publicado en PUZ”</p>
---	--	--

Financiado con:

  <p>CONFERENCIA MARÍA DOLORES RUIZ BERDÚN</p> <p>Las matronas de la España rural del siglo XX: un exilio interior político y profesional</p> <p>CISPAC</p> <p>Xoves 12 de decembro de 2024. 12:00 h. Seminario 103</p> <p>GRUPO HISTAGRA 2024-2025</p> 	<p>Relatora: María Dolores Ruiz Berdún</p> <p>Título: Las matronas de la España rural del siglo XX: un exilio interior político y profesional</p> <p>Día: 12/12/2024</p> <p>Hora: 12 h.</p> <p>Lugar: Seminario 103, CISPAC. Edificio Fontán</p>	<p>Reseña biográfica</p> <p>Diplomouse en Enfermería en 1987, pertence á primeira promoción de matronas do Sistema de Residencia. Doutorouse en Historia da ciencia en 2012 coa tese Desenvolvemento histórico dunha profesión: as matronas en Madrid ata a guerra civil. É profesora Titular de Universidade de Saúde e Xénero onde se aborda o xénero, saúde e as desigualdades estruturais que imparte na Facultade de Ciencias da Saúde da Universidade de Alcalá. A súa investigación céntrase na historia do parto e dos seus profesionais, así como na violencia obstétrica e a humanización da atención ao proceso obstétrico. Entre as súas últimas publicacións atópanse: “Del desabastecimiento a la lucha por el control del algodón y gasa hidrófilos durante el franquismo (1939-1964)”, en Medicamentos, salud y sociedad: propuestas desde la historia de la farmacia (Editorial Síntesis), “Gustavo Pittaluga, primer director de la Escuela Nacional de Sanidad”, en RIECS: Revista de Investigación y Educación en Ciencias de la Salud, ou “Maternity care and infrastructures in Spain during Franco's regime”, en Women's History Review</p>
--	---	---

Financiado con:

CONFERENCIA
RITA CALVARIO
(DINAMIA'CET-Iscte)

Agroecoloxía e Xustiza de Xénero: Perspectivas e Loitas das Mulleres Rurais na Península Ibérica

CISPAC
Xoves 22 de maio de 2025
12:00 h.
Seminario 103

GRUPO HISTAGRA-CISPAC
2024-2025

Relatora: Rita Calvario
(DINAMIA'CET-Iscte)

Título: Agroecoloxía e Xustiza de Xénero: Perspectivas e Loitas das Mulleres Rurais na Península Ibérica

Día: 22/05/2025

Hora: 12 h.

Lugar: Seminario 103,
CISPAC. Edificio Fontán

Reseña biográfica

Investigadora integrada de DINAMIA'CET-Iscte. A súa ampla experiencia abarca a investigación multidisciplinar como agrónoma, científica social e especialista en ecoloxía política, centrada no estudo dos movementos sociais agrarios, os conflitos ambientais nas zonas rurais, as desigualdades sociais e de xénero e as loitas pola xustiza alimentaria e ambiental, con especial atención ao sur de Europa. Actualmente dirixe un proxecto sobre as relacións de xénero e as mulleres na agricultura en Portugal, financiado polo FCT. Tamén coordina no CES o proxecto HORIZON SWIFT-Supporting Women-led Innovations in Farming and Rural Territories, dirixido polo CSIC, no que investiga sobre as mulleres migrantes na agricultura en Portugal e España. Así mesmo, é investigadora colaboradora no BCNUEJ-Barcelona Lab for Urban Environmental Justice and Sustainability. No últimos cinco anos dirixiu e publicou investigacións en revistas de primeira liña, como Journal of Peasant Studies, Sociologia Ruralis e Antipode. É membro do Consello Editorial de Social Movements, Institutions and Governance, unha sección especializada de Frontiers in Sustainable Food Systems. Forma parte do Grupo de Investigación 4 (RISE) e do grupo ECOSOC.

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvemento Regional

ESCOLMA DE FOTOGRAFÍAS

RELATORIO DE ÁNGEL SANJUAN

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvimento Regional

RELATORIO DE DOLORES RUIZ

Financiado con:

RELATORIO DE RITA CALVARIO

Financiado con:

UNIÃO EUROPEIA

Fundo Europeu de
Desenvolvemento Regional

PROTAGONISTAS

Financiado con:

